...Po radę do książki

septem
septem.pl

IDŹ DO:

- Spis treści
- Przykładowy rozdział

KATALOG KSIĄŻEK:

- Katalog online
- Zamów drukowany katalog

CENNIK I INFORMACJE:

- Zamów informacje o nowościach
- Zamów cennik

CZYTELNIA:

- Fragmenty książek online

+ do koszyka

do przechowalni

BESTSELLER NOWOŚĆ

Gramatyka angielska dla bystrzaków

Autor: Lesley J. Ward, Geraldine Woods
Tłumaczenie: Marcin Kowalczyk
ISBN: 978-83-246-1983-2
Tytuł oryginału: English Grammar for Dummies
Format: 180x235, stron: 312

Demaskujemy gramatykę – czysta wiedza, bez tajemnic
Przyjemne z pożytecznym

Nie taka gramatyka straszna, jak ją malują. Co więcej, jej nauka może być całkiem przyjemna, jeśli tylko trafimy na świetnego wykładowcę albo doskonale opracowany podręcznik, który w sposób przystępny wyjaśni nam jej zasady. Jeśli szukasz takiej właśnie książki, Gramatyka angielska dla bystrzaków na pewno nie sprawi Ci zawodu.

Przygotowaliśmy dla Ciebie podręcznik napisany przez wybitnych lingwistów, przeznaczony dla osób, które chcą doskonalić swój angielski. Stanie się on znakomitym uzupełnieniem każdego kursu językowego. Docenisz go również, jeśli uczysz się języka samodzielnie lub przygotowujesz do egzaminów. Zamiast suchych regułek proponujemy Ci praktyczną wiedzę ready to use! Zdradzimy ci także sztuczki i strategie, które pomogą w podjęciu odpowiednich decyzji, gdy będziesz musiał stawić czoła trudnym gramatycznym dylematom.

- Części mowy i zdania oraz język formalny, nieformalny, slangowy.
- Unikanie typowych błędów, m.in. w zakresie spójników, przedimków, przysłówków i przyimków.
- Właściwe używanie czasów, mowy zależnej, strony biernej oraz zaimki od kuchni.
- Gramatyka w akcji, czyli jak wykorzystać w praktyce zdobytą wiedzę – ćwiczenia.
- Zaawansowane zagadnienia gramatyczne – zasady, których nie znają nawet niektórzy nauczyciele.

Ponadto znajdziesz tu dekalogi: 10 sposobów na poprawienie umiejętności korekty własnych tekstów oraz 10 sposobów na poprawę gramatyki

ŚCIĄGA:
Wskazówki dotyczące zaimków
Podpowiedzi odnośnie czasów
Porady w kwestii znaków interpunkcyjnych

Helion
Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl

e-mail: septem@septem.pl
redakcja: redakcjawww@septem.pl
informacje: o księgarni septem.pl

Spis treści

O autorach **13**

Podziękowania od autorów **15**

Wprowadzenie **17**

O książce 17
Jak korzystać z książki 17
Czego nie czytać 18
Naiwne założenia 18
Jak podzielona jest książka 19
Część I: Części mowy i części zdania 19
Część II: Jak unikać typowych błędów 19
Część III: Mnóstwo mechaniki 19
Część IV: Polerowanie bez wosku — pozostałe zagadnienia gramatyczne 19
Część V: Zaawansowane zagadnienia gramatyczne — zasady, których nie znają nawet wszyscy nauczyciele 20
Część VI: Dekalogi 20
Ikony użyte w książce 20
Co dalej 21

Część I: Części mowy i części zdania *23*

Rozdział 1: Mówię po angielsku. Po co więc miałbym się uczyć gramatyki? **25**

Łatwiejsze życie dzięki dobrej gramatyce 26
Ale której gramatyki masz się uczyć? 26
Trzy warianty języka angielskiego 27
Wanna get something to eat? Rozmowa z przyjaciółmi 27
Do you feel like getting a sandwich? Angielski konwersacyjny 28
Will you accompany me to the dining room? Formalny angielski 29
Właściwy język we właściwym czasie 29

Rozdział 2: Czasowniki: zasadnicza część zdania **31**

Czasowniki łączące: wielki znak równości 31
Inne czasowniki łączące 33
Czasowniki opisujące doznania zmysłowe 33
Prawidłowe dopełnianie zdań z czasownikami łączącymi 35
Właściwy zaimek we właściwym miejscu 36
Światła! Kamera! I akcja! 38

Jak odróżniać czasowniki ... 38
Zadaj pytanie: jak znaleźć czasownik ... 39
To be or not to be: bezokoliczniki ... 40

Rozdział 3: Rozluźnij się! Czas czasownika ... 43

Upraszczamy sprawy: czasy proste ... 44
Czas teraźniejszy (present) ... 44
Czas przeszły (past) ... 44
Czas przyszły ... 46
Prawidłowe stosowanie czasów ... 46
Present i present progressive ... 47
Past i past progressive ... 47
Future i future progressive ... 48
Perfekcyjna gramatyka: czasy perfect ... 48
Present perfect i present perfect progressive ... 49
Past perfect i past perfect progressive ... 49
Future perfect i future perfect progressive ... 50
Poprawne stosowanie czasu present perfect ... 50
Imiesłowy ... 51
To wszystko jest bardzo nieregularne ... 52
To be ... 52
Nieregularne czasowniki przeszłe i imiesłowy bierne ... 53

Rozdział 4: Kto co robi? Znajdowanie podmiotu ... 57

Kto prowadzi, czyli dlaczego podmiot jest taki istotny ... 57
Łączymy w pary: podmiot – orzeczenie ... 57
Dwa w cenie jednego ... 58
Zadaj pytanie: znajdowanie pary podmiot – orzeczenie ... 59
Co taki sympatyczny podmiot robi w takim miejscu? Nietypowy szyk zdań ... 59
Znajdź ten podmiot! Podmiot ukryty ... 60
Na własną rękę: czasowniki w formie nieosobowej ... 61
Here i there: słówka podszywające się pod podmiot ... 62
Podmioty nie występują tylko w liczbie pojedynczej: tworzenie liczby mnogiej rzeczowników ... 63
Regularna liczba mnoga rzeczowników ... 63
Rzeczowniki kończące się na y ... 64
Nieregularna liczba mnoga rzeczowników ... 64
Rzeczowniki z łącznikami ... 65
Gdy podmiot jest liczebnikiem ... 65

Rozdział 5: Wszystko razem: kompletne zdanie ... 67

Kompletne zdania: liczą się podmioty i orzeczenia ... 67
Pełne myśli, kompletne zdania ... 69
Zdania niekompletne — fragmenty zdań ... 70
Czy to naprawdę już koniec? ... 72

Rozdział 6: Dopełnienia ... 75

Dopełnienie bliższe (direct object) ... 76
O krok dalej: dopełnienie dalsze (indirect object) ... 77
Objective complement (uzupełnienie dopełnienia) ... 78

Linking-verb complements (dopełnienia orzeczeń od czasowników łączących) 79
Zadaj pytanie: szukamy dopełnienia 79
Zadaj pytanie: jak znaleźć dopełnienie dalsze 80
Zaimki jako dopełnienia 81

Część II: Jak unikać typowych błędów 83

Rozdział 7: Pora na ślub: łączymy zdania 85

Dobieranie w pary: łączenie zdań 85
Łączenie zdań za pomocą spójników 85
Czas na przecinek 86
Łączenie myśli: średnik 88
Szef i podwładny: łączenie pomysłów nierównoważnych 89
Dobór spójników 90
Unikajmy niepełnych zdań 92
Używanie zaimków do łączenia zdań 92

Rozdział 8: Czujesz się „bad" czy „badly"? Przymiotnik czy przysłówek? 97

Przymiotnik 98
Przymiotniki opisujące rzeczowniki 98
Przymiotniki opisujące zaimki 99
Dodawanie przymiotników do czasowników łączących 99
Zadaj pytanie: jak znaleźć przymiotnik 100
Przysłówek 101
Zadaj pytanie: jak znaleźć przysłówek 101
Przysłówki opisujące przymiotniki i inne przysłówki 102
Odróżnianie przymiotników i przysłówków 103
Przymiotnik czy przysłówek: test -ly 103
Rozróżnianie par przymiotnik – przysłówek 104
Unikanie podstawowych błędów użycia przymiotników i przysłówków 107
Gdzie umieścić słowo even 107
Gdzie umieścić słowo almost 108
Gdzie umieścić słowo only 109

Rozdział 9: Przyimki, wykrzyknienia i przedimki 111

Proponowanie relacji: przyimki 111
Wyrażenia przyimkowe i występujące w nich dopełnienia 112
Are you talking to I? Przyimki i zaimki 114
Czy to dobry sposób zakończenia zdania? 115
Wykrzyknienia są proste! 116
Przedimki: małe ważne słówka 116

Rozdział 10: Zaimki 119

Pary: zaimek – rzeczownik 119
Zaimki w liczbie pojedynczej i mnogiej 120
Zaimki dzierżawcze 122
Miejsce par zaimek – poprzednik 123

Inne problemy z zaimkami ... 124
Właściwe użycie zaimków w liczbie pojedynczej ... 125
Seksistowski język ... 126

Rozdział 11: Przytaknij: o zgodzie ... 129

Orzeczenia w liczbie pojedynczej i mnogiej ... 129
Bez zmiany formy ... 129
Ze zmianą formy ... 130
To łatwiejsze niż doradztwo małżeńskie: zgoda podmiotu i orzeczenia ... 132
Dobór formy orzeczeń dla dwóch podmiotów ... 133
Najważniejsze pytanie ... 134
Pytania w czasie present ... 134
Pytania w czasie przeszłym ... 135
Pytania w czasie przyszłym ... 136
Zgoda podmiotu z orzeczeniem w zdaniach przeczących ... 136
Przeszkadzacze: wyrażenia przyimkowe i inne nieistotne słowa ... 137
Czy to nie może być prostsze? Kilka trudnych podmiotów ... 138
Pięć kłopotliwych zaimków w charakterze podmiotów ... 138
Inne problemy ... 139
Złożenia z one, thing i body ... 139
Each i every ... 140
Pragnienie samotności: either i neither bez partnerów ... 140
Politics, statistics i inne rzeczowniki z -s na końcu ... 141

Część III: Mnóstwo mechaniki ... 143

Rozdział 12: Apostrofy ... 145

The pen of my aunt czy my aunt's pen? ... 145
Własność w przypadku singli ... 146
Bill Gates nie ma jeszcze wszystkiego: apostrofy i liczba mnoga ... 147
Nazwy firm i formy dzierżawcze ... 149
Formy dzierżawcze w przypadku słów z dywizami ... 150
Forma dzierżawcza rzeczowników, które kończą się na -s ... 151
Typowe błędy związane z użyciem apostrofów i zaimków ... 152
Krótkie słówka dla zapracowanych: skróty ... 153
Typowe błędy z formami skróconymi ... 153
Skróty używane tylko w poezji i literaturze ... 156
Używanie apostrofów w symbolach, skrótach i liczbach ... 156

Rozdział 13: Cytaty: mnóstwo zasad ... 159

Cudzysłów pojedynczy ... 159
Nawiasy ... 160
Cytaty ... 162
Cytaty duże i małe ... 162
Znaki interpunkcyjne w cytatach ... 163
Mowa ... 165
Mowa zależna (indirect speech) ... 165
Mowa niezależna (direct speech) ... 166
Kto co powiedział? Zmiany autorów wypowiedzi ... 172
Tytuły: kiedy używamy cudzysłowu ... 174

Rozdział 14: Odświeżająca pauza: przecinki 177

Rozróżnianie poszczególnych elementów: przecinki w wyliczeniach 177
Rozdzielanie przymiotników 179
You Talkin' to Me? Zwracanie się do odbiorcy 181
Przecinki w adresach i datach 181
Adresy 182
Znaki interpunkcyjne w datach 183
Solo: słówka wprowadzające 184

Rozdział 15: Średniki, myślniki i dwukropki 185

Łączenie pełnych myśli: średniki 185
Średniki z fałszywymi słówkami łączącymi 186
Oddzielanie średnikami elementów listy 187
Punkt zatrzymania: dwukropek 189
Wprowadzanie wyliczeń 189
Wprowadzanie wyjaśnień 190
Dodatkowe informacje — myślniki 191

Rozdział 16: WIELKIE LITERY 195

Wielkie (lub małe) litery w odniesieniu do ludzi 195
Jak zwracać się do naczelnego rakarza i innych osób na stanowisku 196
Relacje w rodzinie 196
Imiona bóstw 197
Wielka litera w nazwach geograficznych: kierunki, miejsca i języki 198
Kierunki i regiony 198
Nazwy geograficzne 198
Nazwy ras i grup etnicznych 199
Pory roku i inne określenia związane z czasem 200
Szkoła: kursy, lata i tematy 200
Wielkie litery w tytułach 201
Wydarzenia i epoki historyczne 202
Skróty, czyli "If U Cn Rd Ths, U Cn Abbreviate" 203
Ostatnie słowo skierowane do poety 205

Część IV: Polerowanie bez wosku — pozostałe zagadnienia gramatyczne 207

Rozdział 17: Zaimki i ich przypadki 209

Me like Tarzan: zaimki w formie podmiotu 209
Pary podmiotów 210
Przydawka rzeczownikowa 211
Wybór zaimków do porównań 212
Łączenie zaimków z czasownikami łączącymi 213
Zaimki w formie dopełnienia 214
Wybór dopełnień dla zaimków 215
Problemy z kilkoma zaimkami w jednym zdaniu 215
Zaimki dzierżawcze: nie potrzeba egzorcystów 216
Zaimki i rzeczowniki z końcówką -ing 217

Rozdział 18: Jeszcze słowo o czasownikach 219

Strona czasowników 219
Co będzie lepsze: strona czynna czy bierna? 220
Następstwo czasów 222
Przypadek 1 — wydarzenia jednoczesne: główne czasowniki 222
Przypadek 2 — wydarzenia jednoczesne: imiesłowy -ing 223
Przypadek 3 — wydarzenia w dwóch różnych momentach w przeszłości 223
Przypadek 4 — więcej niż dwa wydarzenia przeszłe dziejące się w różnych momentach 225
Przypadek 5 — dwa zdarzenia w przyszłości 226
Przypadek 6 — różne chwile, różne formy czasownika 226
Mieszamy czasy: łączenie przeszłości i teraźniejszości 227
Zwyczaje i nawyki: czas teraźniejszy 229
Prawdy ogólne: stwierdzenia, które zawsze są w czasie teraźniejszym 229
Wieści z frontu 230

Rozdział 19: Powiedz to, co chcesz powiedzieć: słowa i zwroty określające 231

Zła pozycja wyrazu w zdaniu może całkowicie zniweczyć sens 231
Zdania niedokończone: luźne fragmenty 232
Unikanie pomyłek 234

Rozdział 20: Good, better, best: stopniowanie 237

Końcówka -er czy słówko more 237
Łamiemy reguły: stopniowanie nieregularne 240
Nigdy nie mów more perfect: słówka, których nie da się stopniować 242
Pozostawiamy odbiorców w zawieszeniu: niepełne porównania 243
Spock was Better than any First Officer in Star Fleet: nielogiczne porównania 245
Dwa w cenie jednego: podwójne porównania 246

Rozdział 21: Utrzymać równowagę 247

Budujemy zrównoważone zdania 247
Unikanie mętnych zdań 249
Nie dopuszczamy do problemów z czasami 250
Wybór odpowiedniej osoby 250
Podwójne widzenie: pary spójników 252

Część V: Zaawansowane zagadnienia gramatyczne — zasady, których nie znają nawet wszyscy nauczyciele ... 255

Rozdział 22: Ostatnie uwagi na temat czasowników 257

Tryb oznajmujący 257
Tryb rozkazujący 258
Odkrywamy różne możliwości: tryb łączący 258
Użycie trybu łączącego z „were” 259
Tryb łączący z „had” 260
Tryb łączący w rozkazach, życzeniach i prośbach 260
I can't help but think… — podwójne przeczenia 263
Can't hardly understand — kolejna zasada dotycząca podwójnych przeczeń 264

Rozdział 23: Ostatnie uwagi na temat zaimków 267

Różnica między who / whoever i whom / whomever 267
Trik nr 1: Koń i wóz… 268
Trik nr 2: Rytm 269
Niewłaściwe wyrazy poprzedzające (antecedens) 270
Dobieranie czasowników do zaimków w skomplikowanych zdaniach 271
This, that i the other: niejasne zaimki 271
Its czy their? Zaimki zastępujące rzeczowniki zbiorowe 273
Pronouns, Inc.: stosowanie zaimków z nazwami firm 275

Rozdział 24: Ostatnie uwagi na temat struktury zdania 277

Zdania pojedyncze i złożone 277
Zdania nadrzędne i podrzędne 279
Trzy zadania zdań podrzędnych 280
Rozplątywanie zdań nadrzędnych i podrzędnych 281
Kiedy rozplątywać zdania złożone 282
Umieszczanie zdań podrzędnych we właściwych miejscach 283
Wybór zawartości zdań podrzędnych 284
Idziemy na wagary 284
Doceńmy rzeczowniki odczasownikowe (gerunds) 284
Bezokoliczniki 285
Imiesłowy 286
Podnoszenie atrakcyjności zdań 287

Rozdział 25: Ostatnie uwagi na temat interpunkcji 289

Przecinki ułatwiają zrozumienie tekstu 289
Ważny fragment czy dodatkowy? Podpowiedzą to przecinki 290
Czy przecinki mają coś wspólnego z apozycją? 292
Jeszcze o przecinkach 293
Oszczędzamy czas z elipsą 294
Oznaczanie pominiętych słów w cytatach 294
Jak pokazać wahanie 295
Ł-ą-c-z-n-i-k-i są proste 296
Wielki łącznik 296
Łączniki w słowach złożonych 297
Łączniki w liczbach 297
Dobrze umieszczony łącznik 297
Dzielenie zdań ukośnikami 298

Część VI: Dekalogi 301

Rozdział 26: Dziesięć sposobów na poprawienie umiejętności korekty własnych tekstów 303

Czytaj jak zawodowy korektor 303
Czytanie wstecz 304
Chwila przerwy 304
Czytanie na głos 304
Usunięcie połowy przecinków 305

Poproś kogoś o pomoc 305
Pomoc komputera 305
Kontrola długości zdań 305
Podejrzane typy 306
Lista kontrolna 306

Rozdział 27: Dziesięć sposobów na poprawę umiejętności gramatycznych 307

Czytaj dobre książki 307
Oglądaj dobre programy telewizyjne 308
Czytaj gazety 308
Przeglądaj magazyny 308
Odwiedzaj bastiony dziwaków 308
Strunk i White 309
Słuchaj autorytetów 309
Przeglądaj podręczniki stylu 309
Internet 309
Zgromadź własną biblioteczkę 310

Rozdział 2

Czasowniki: zasadnicza część zdania

W tym rozdziale:

- Czym się różnią czasowniki-łączniki (*linking verbs*) od czasowników działania (*action verbs*)
- Jak znaleźć czasownik
- Prawidłowe stosowanie czasowników posiłkowych i bezokoliczników

Pomyśl o zdaniu w następujący sposób: zdanie jest samochodem. Do bagażnika wrzucasz wszystkie pomysły i samochód nabiera znaczenia dla Twoich odbiorców (czytelników lub słuchaczy). Czasownik to komplet opon. Bez czasownika może i uda Ci się dotrzeć do celu, ale przejażdżka będzie bardzo wyboista.

Innymi słowy, czasownik jest niezbędny w każdym zdaniu. To na nim opiera się zdanie i to on nadaje zdaniu sens. Czasownik jest główną częścią zdania, ponieważ to od niego zaczynasz, jeśli chcesz cokolwiek zrobić ze zdaniem — włącznie z poprawieniem go.

Czasowniki są przeróżne: łączące (tzw. czasowniki-łączniki) (*linking verbs*) i opisujące czynność (*action verbs*); posiłkowe (*auxiliary verbs*) i główne (*main verbs*); regularne i nieregularne; występują w liczbie pojedynczej i mnogiej oraz w formie teraźniejszej, przeszłej i przyszłej. W tym rozdziale zajmiemy się dwoma pierwszymi kategoriami — czasownikami łączącymi i opisującymi czynność oraz czasownikami posiłkowymi i głównymi. Zobaczymy, w jaki sposób wybrać właściwy czasownik dla poszczególnych zdań.

Czasowniki łączące: wielki znak równości

Czasowniki łączące (*linking verbs*) są także nazywane *czasownikami stanu*, ponieważ wyrażają stan — to, co jest, co będzie lub było. Czasownikiem często używanym w tym celu jest czasownik *to be*. To była prosta zagadka i za jej rozwiązanie nie przewiduję żadnej nagrody. Używa się także określeń *copula* (*łącznik*) lub *czasownik kopulatywny* (określenia pochodzące od łacińskiego słowa oznaczającego *łączyć*). Jednak podobne słowa, zresztą również pochodzące od tego samego łacińskiego wyrazu, używane są w kontekście seksu. Nie chcę, abyś aż tak się rozpraszał, więc nie będziemy ich używać. Jeśli możesz wrócić myślami do gramatyki, proszę, zrób to teraz.

To przykład związku matematyki z angielskim. Możesz potraktować czasowniki łączące jako wielkie znaki równości znajdujące się w środku zdania. Na przykład zdanie:

Yasmin *is* a beautiful young woman with an interest in physics.

możesz potraktować jako:

Yasmin = a beautiful young woman with an interest in physics.

lub w formie skróconej:

Yasmin = a beautiful young woman.

Podobnie jak w równaniu matematycznym, wyraz *is* łączy dwie myśli i dowodzi, że oznaczają to samo. Stąd właśnie pochodzi nazwa tego czasownika — czasownik łączący. Oto kilka podobnych przykładów:

Bibi *will be* angry if you take away her teddy bear.

Bibi = angry (*will be* jest czasownikiem łączącym)

Sandy *was* the last surfer to leave the water.

Sandy = last surfer (*was* jest czasownikiem łączącym)

Lucinda's red hair and green eyes *were* stunning.

hair and eyes = stunning (*were* jest czasownikiem łączącym)

Bill *has been* depressed ever since United lost last week.

Bill = depressed (*has been* jest czasownikiem łączącym)

Fleas *are* a constant problem for Fido.

fleas = problem (*are* jest czasownikiem łączącym)

Możesz się zastanawiać, jeśli naprawdę się nudzisz, czy czasownik *become* jest czasownikiem łączącym. Gramatycy często się o to spierają (być może właśnie dlatego, że wiodą nudny żywot i nie mają niczego innego do roboty). Problem polega na tym, że czasownik *become* po części opisuje stan (*state verb*), a po części czynność (*action verb*).

Na przykład:

Damian's birthmark *becomes* obvious only when he pushes his hair away from his face.

Z jednej strony możesz powiedzieć, że:

birthmark = obvious

ale możesz także twierdzić, że to zdanie opisuje pewną czynność. Znamię Damiana jest ukryte, a następnie zostaje ukazane.

Jakim czasownikiem jest więc *become* — opisuje czynność czy stan? Jest po części i taki, i taki. W rzeczywistości odpowiedź na to pytanie nie ma znaczenia, chyba że uzupełniasz zdanie zaimkiem (zob. podrozdział „Właściwy zaimek we właściwym miejscu" w dalszej części tego rozdziału). Szczerze mówiąc, nie przychodzi mi do głowy żadne zdanie ze słowem *become* jako czasownikiem, które kończyłoby się zaimkiem. No może z jednym wyjątkiem:

'Moonlight becomes you', declared Edgar as he strummed a guitar under Yasmin's window.

Jednak w tym zdaniu czasownik ten znaczy: *pasować komuś, dobrze w czymś wyglądać*. Dlatego w tym przykładzie jest to zdecydowanie czasownik opisujący czynność.

Inne czasowniki łączące

Wszystkie zdania przykładowe przedstawione powyżej zawierały w gruncie rzeczy jeden czasownik łączący: były to różne formy czasownika *to be*. Ale nie jest to jedyny czasownik łączący. Zastanów się nad następującymi przykładami:

With his twinkling eyes and shy smile, Damian *seems* harmless.

Damian = harmless (*seems* jest czasownikiem łączącym)

A jail sentence for the unauthorised use of a comma *appears* harsh.

jail sentence = harsh (*appears* jest czasownikiem łączącym w tym zdaniu)

Lucinda's parents *remain* confident that she will pass her exams.

parents = confident (*remain* jest czasownikiem łączącym w tym zdaniu)

Edgar *stays* silent whenever sports are mentioned.

Edgar = silent (*stays* jest czasownikiem łączącym w tym zdaniu)

Czasowniki *seems*, *appears*, *remain* i *stays* wyrażają stany, dlatego też one również są czasownikami łączącymi. Po prostu wzbogacają podstawową ideę o różne odcienie znaczeniowe. Mógłbyś na przykład powiedzieć:

With his twinkling eyes and shy smile, Damian *is* harmless.

Teraz stwierdzenie to jest jednak bardzo jednoznaczne. Wybór słowa *seems* pozostawia pewien margines wątpliwości. Podobnie słowo *remain* (w trzecim zdaniu) wzbogaca podstawą koncepcję „bycia" o aspekt czasu. Rodzice Lucindy byli *i nadal są* pewni jej umiejętności. Nie wiedzą, że w tym roku nie uczyła się.

Bez względu na nazwę, każdy czasownik, który spełnia w zdaniu funkcję znaku równości, jest *czasownikiem łączącym*.

Czasowniki opisujące doznania zmysłowe

Czasowniki opisujące doznania zmysłowe (*sensory verbs*) pozwalają wyrazić informacje docierające za pomocą zmysłu wzroku, słuchu, węchu, smaku i dotyku. Również one mogą być czasownikami łączącymi:

Even after a bath to remove all the jam, Bibi still *feels* sticky.

Bibi = sticky (*feels* jest czasownikiem łączącym)

Edgar's tuba solo *sounds* horrible, like an animal in pain.

tuba solo = horrible (*sounds* jest czasownikiem łączącym)

Lucinda *looks* wonderful in her new green dress, which matches her eyes.

Lucinda = wonderful (*looks* jest czasownikiem łączącym)

The lasagna that Sandy made *tasted* revolting.

lasagna = revolting (*tasted* jest czasownikiem łączącym)

The ten-week-old soup in Sandy's refrigerator *smells* disgusting.

soup = disgusting (*smells* jest czasownikiem łączącym)

Niektóre czasowniki, szczególnie te, które dotyczą pięciu zmysłów, mogą być czasownikami łączącymi, ale tylko wtedy, gdy działają jak znak równości. Jeśli nie zrównują dwóch idei, to nie są czasownikami łączącymi. W zdaniu o Bibi i dżemie czasownik *feels* jest czasownikiem łączącym. Ale oto przykład innego zdania z użyciem tego samego czasownika:

With her delicate fingers, Yasmin *feels* the silk of Lucinda's new dress.

W tym zdaniu *feels* nie jest czasownikiem łączącym, gdyż nie chcemy przecież powiedzieć, że

Yasmin = silk

Mówimy tylko, że Yasmin podziwia suknię Lucindy i nie może się powstrzymać, by nie dotknąć jej materiału.

W którym zdaniu występuje czasownik łączący?

A. That annoying new clock sounds the hour with a recorded cannon shot.

B. That annoying new clock sounds extremely loud at four o'clock in the morning.

Odpowiedź: Czasownik łączący znajduje się w zdaniu B. W tym zdaniu *clock = extremely loud*. W zdaniu A zegar coś robi — wybija godzinę, a to nie jest czasownik opisujący stan. Przy okazji budzi sąsiadów, ale akurat ta informacja nie znajduje się bezpośrednio w zdaniu.

Spróbuj jeszcze raz. W którym zdaniu występuje czasownik łączący?

A. Damian stays married only for very short periods of time.

B. Mortimer stays only at the most expensive hotels.

Odpowiedź: Czasownik łączący znajduje się w zdaniu A. W zdaniu tym Damian = żonaty (przynajmniej na razie). Zdanie B mówi nam, co robi Mortimer — zatrzymuje się tylko w najdroższych hotelach (działanie).

Czasowniki łączące łączą podmiot i dopełnienie podmiotu. Więcej informacji na temat dopełnień znajduje się w rozdziale 6.

Oto lista najczęściej używanych czasowników łączących:

- ✓ Formy czasownika *to be:* am, are, is, was, were, will be, shall be, has been, have been, had been, could be, should be, would be, might have been, could have been, should have been, shall have been, will have been, must have been, must be.
- ✓ Czasowniki opisujące wrażenia zmysłowe: look, sound, taste, smell, feel.
- ✓ Słowa wyrażające odcienie znaczeniowe powiązane ze stanem: appear, seem, grow, remain, stay.

Wskutek błędu gramatycznego

The picnic has been cancelled *due to? because of?* the unexpected blizzard.

Które wyrażenie jest prawidłowe — *due to* czy *because of*? To wysoce kontrowersyjna kwestia i coraz więcej osób uważa, że oba zwroty są prawidłowe. Jeśli więc chcesz, możesz pominąć całą tę ramkę. Ale purytanie językowi uważają, że w tym kontekście należałoby powiedzieć *because of*. Ich twierdzenie oparte jest na fakcie, że *due to* jest przymiotnikiem (słowem opisującym). Można więc używać go:

- ✓ W celu opisywania rzeczowników lub zaimków. Oto kilka przykładów:

  You will receive your due reward in heaven.

  Be sure to return your library book by the due date.

- ✓ Po czasowniku łączącym, jeśli zawiera informacje o podmiocie (który zawsze jest rzeczownikiem lub zaimkiem). Oto kilka przykładów:

  Payment is due next Thursday. (*due next Thursday* opisuje płatność)

  The closure was due to flood damage. (*due to flood damage* opisuje zamknięcie)

  Lucinda's mania for fashion is due to her deprived upbringing in an allpolyester household. (*due to her deprived upbringing in an allpolyester household* opisuje manię)

Because of opisuje działanie (zob. „Światła! Kamera! I akcja!" w dalszej części tego rozdziału). Zazwyczaj odpowiada na pytanie *dlaczego*. *Due to* nie powinno być używane w takich kontekstach. Przyjrzyjmy się kolejnym przykładom:

The bubblegum gun is no longer being manufactured *because of* protests from dentists.

Dlaczego guma nie jest już produkowana? Z powodu protestów dentystów.

The shop was closed because of fire damage.

Dlaczego sklep został zamknięty? Z powodu zniszczeń spowodowanych pożarem.

W rzeczywistości (tzn. w angielskim konwersacyjnym) oba zwroty stosowane są wymiennie. Należy uważać tylko wtedy, gdy sytuacja wymaga możliwie jak najbardziej formalnego, poprawnego języka. Jedynym łatwym rozwiązaniem (łatwiejszym niż zapamiętanie, który zwrot czemu służy) jest całkowite unikanie w piśmie zwrotu *due to* i używanie wyłącznie *because of*. Jeśli jednak chcesz wykazać się świetną znajomością gramatyki, możesz zastosować prosty test: użyj zwrotu *caused by* zamiast *due to* i zobacz, jak to brzmi. Oba zwroty działają w podobny sposób, ale *due to* brzmi dobrze nawet wtedy, gdy jest zastosowane błędnie, a *caused by* już nie.

The bubblegum gun is no longer being manufactured *caused by* protests from dentists.

Widzisz? Nigdy byś tak nie powiedział, prawda? Brzmi to jakoś dziwnie (a więc *due to* również byłoby w tym kontekście nieprawidłowe).

A teraz zastanów się nad tym przykładem:

Lucinda's mania for fashion is *caused by* her deprived upbringing in an allpolyester household.

Brzmi dobrze, prawda? A więc *due to* również byłoby prawidłowe.

Prawidłowe dopełnianie zdań z czasownikami łączącymi

Czasownik łączący zaczyna nową myśl, ale wymaga innego słowa, które by ją uzupełniło. Jeśli Twoi znajomi nie potrafią czytać w myślach, nie możesz mówić takich rzeczy, jak:

President Edwards is

lub

The best day for the party will be

i oczekiwać, że będą wiedzieli, o co Ci chodzi.

Zdanie zaczynające się czasownikiem łączącym można dokończyć na trzy sposoby. Pierwszym jest określenie (przymiotnik):

After working seven hours in high heels, Susie's feet are *tired*.

feet = *tired* (*tired* — przymiotnik)

Susie's high heels are painful, especially when they land on your foot.

high heels = painful (*painful* — przymiotnik)

Drugi sposób polega na wskazaniu osoby, miejsca lub rzeczy (rzeczownik). Oto kilka przykładów:

Edgar is president of the Chess Club.

Edgar = president (*president* to osoba, a więc rzeczownik)

The best place for the club to meet would be the park.

best place = park (*park* to miejsce — rzeczownik)

The most important part of a balanced diet is pizza.

part of a balanced diet = pizza (*pizza* to rzecz — rzeczownik)

Trzecim sposobem zakończenia zdania z czasownikiem łączącym jest wprowadzenie zaimka rzeczownego, który zastępuje nazwę osoby, miejsca lub rzeczy. Przykładowo:

The winner of the County Tiddlywinks Championship is you!

winner = *you* (*you* zastępuje nazwisko zwycięzcy, a więc jest zaimkiem)

Whoever put the frog in my bed is someone with a very bad sense of humour.

Whoever put the frog in my bed = someone (*someone* zastępuje nazwę nieznanego dowcipnisia, a więc jest zaimkiem)

Nie można za wiele zepsuć, jeśli uzupełniasz zdania z czasownikiem łączącym przymiotnikami lub rzeczownikami. Gorzej jest z zaimkami. W następnym podrozdziale pokażę, jak unikać typowych błędów w związkach czasowników łączących z zaimkami.

Właściwy zaimek we właściwym miejscu

W jaki sposób wybrać prawidłowy zaimek dla zdania z czasownikiem łączącym? Trzeba zmienić szyk. Mówiąc wprost: zaimek wstawiony po czasowniku łączącym powinien być tego samego rodzaju, co zaimek stojący przed czasownikiem łączącym. Najpierw przyjrzymy się kilku przykładom z rzeczownikami, gdzie nie da się popełnić błędu. Przeczytaj następujące pary zdań:

Rashid was a *resident* of Nottingham.

A *resident* of Nottingham was *Rashid*.

Bill has always been a *keen supporter* of his local football team.

A *keen supporter* of his local football team has always been *Bill*.

Oba zdania z każdej pary znaczą to samo i oba są poprawne. A teraz przyjrzyjmy się zdaniom z zaimkami:

The winner of the election is *him!*

Him is the winner of the election!

Oj, coś tu nie tak. Nie można powiedzieć *him is*; mówimy *he is.* Ponieważ mamy tu czasownik łączący *is*, należy po nim wstawić to samo słowo, które wstawilibyśmy przed nim. Spróbujmy raz jeszcze:

The winner of the election is *he!*

He is the winner of the election!

Teraz mamy już prawidłowe zakończenie zdania. Jeśli będziesz zwracał uwagę na czasowniki łączące, bez trudu dobierzesz właściwy zaimek. Zaimki osobowe to: *I*, *you*, *he*, *she*, *it*, *we*, *they*, *who* and *whoever.* Zaimki, które nie mogą spełniać funkcji podmiotu, to między innymi: *me*, *him*, *her*, *us* and *them.*

Poprzednie przykłady dotyczą języka formalnego, a nie konwersacyjnego. W konwersacyjnym angielskim następujący dialog byłby do zaakceptowania:

Who's there?

It's me.

W angielskim formalnym brzmiałby następująco:

Who is there?

It is I.

Ponieważ mamy tu czasownik łączący *is*, musimy wstawić zaimek tego samego typu przed czasownikiem łączącym i po nim. Nie możemy zacząć zdania od *me* (chyba że oglądamy film o Tarzanie). Możemy zacząć zdanie od *I.*

Prawdopodobnie swoim sokolim wzrokiem dostrzegłeś, że coś tu jest nie tak. W tym ostatnim zdaniu nie możesz zmienić szyku i powiedzieć:

I is it.

I łączy się z inną formą czasownika — *am*. Zarówno *is*, jak i *am* to formy czasownika *to be* (jednego z najdziwniejszych w języku). A więc tak — czasem przy przekształcaniu zdania trzeba dostosować formę czasownika *to be*. Ale nadal chodzi o to samo: *I* może być podmiotem, *me* nie.

Niestety, zdanie *The winner of the election is he!* nie brzmi najlepiej, mimo iż forma zaimka jest prawidłowa. Wynika to z faktu, że bardzo niewiele osób prawidłowo używa zaimków w mowie. A ponadto w tym zdaniu i tak nie użylibyśmy zaimka. Dlatego też, gdy nauczysz się zauważać problem, właściwym rozwiązaniem często nie jest użycie zaimka, ale wstawienie rzeczownika:

The winner of the election is Edgar Edwards!

[Who's there?] It's Damian.

Zaimki są podzielone na grupy. Do pierwszej należą wszystkie zaimki, które występują w mianowniku i mogą spełniać funkcję podmiotu. Zaimek po czasowniku łączącym powinien przybrać właśnie tę formę. Druga grupa obejmuje zaimki, które spełniają funkcję dopełnienia i występują w bierniku. Należy ich unikać po czasownikach łączących. Więcej informacji na temat przypadków zaimków znajduje się w rozdziale 17.

Światła! Kamera! I akcja!

Czasowniki łączące są ważne, ale ograniczenie się do czasowników opisujących stan byłoby straszliwie nudne. W końcu trzeba coś zrobić. Temu właśnie służą czasowniki działania (*action verbs*). Wszystko, co nie jest *stanem*, jest *działaniem*, przynajmniej w świecie czasowników. W przeciwieństwie do wielkiego znaku równości związanego z czasownikami łączącymi (zob. podrozdział „Czasowniki łączące: wielki znak równości" wcześniej w tym rozdziale), w przypadku czasowników opisujących działanie (czynność) *coś się dzieje*:

> Yasmin *slapped* Damian when he tried to kiss her. (*slapped* to czasownik opisujący działanie)
>
> Edgar *will finish* his pizza as soon as his sneezing fit *ends*. (*will finish* i *ends* to czasowniki opisujące działanie)
>
> According to Ms Stakes, Lucinda *has made* at least 16 grammatical errors in her first two sentences. (*has made* to czasownik opisujący działanie)

Czasowniki opisujące działanie można zdefiniować następująco: są to wszystkie czasowniki, które nie wyrażają stanu. Nie daj się zwieść określeniu *action*. Niektóre czasowniki działania nie opisują zbyt energicznych czynności, na przykład: *think*, *sit*, *stay*, *have*, *sleep*, *dream* itd. Czasowniki, które mogłyby opisać idealnie nudne wakacje, są mimo wszystko czasownikami działania! Należy podejść do tego w następujący sposób: jeśli czasownik *nie jest* wielkim znakiem równości (czasownikiem łączącym), to musi być czasownikiem działania.

Jak odróżniać czasowniki

Prawdopodobnie zauważyłeś już, że niektóre czasowniki wskazane w tym rozdziale (takie jak *slapped* i *ends*) to pojedyncze słowa, a inne (takie jak *will finish* i *has made*) są złożone z kilku słów. Te dodatkowe słowa nazywają się *czasownikami posiłkowymi* (*auxiliary verbs*). Jak wskazuje nazwa, spełniają one funkcję pomocniczą. Jak statyści w sztuce teatralnej lub filmie, same z siebie nie mówią niczego. Ale pomagają przekazać sens głównego czasownika, zazwyczaj zmieniając *czas* działania. Więcej informacji na temat czasów znajduje się w rozdziale 3.

Oto kilka przykładowych zdań z czasownikami posiłkowymi:

> Ellie *will have sung* five arias from that opera by the interval. (w konstrukcji *will have sung* czasownikiem głównym jest *sung*; *will* i *have* to czasowniki posiłkowe)
>
> Bill *should have refused* a fifth piece of cake, but his greed simply *would* not *be denied*. (w konstrukcji *should have refused* czasownikiem głównym jest *refused*; *should* i *have* to czasowniki pomocnicze; w *would be denied*, *denied* to czasownik główny, *would* i *be* to czasowniki posiłkowe)

Rozróżnienie między czasownikami pomocniczymi i głównymi nie jest szczególnie istotne, o ile tylko potrafisz wskazać wszystkie elementy czasownika w zdaniu. Jeśli znajdziesz tylko jedną część, możesz pomylić czasowniki działania z czasownikami łączącymi. Trzeba pamiętać o tym rozróżnieniu podczas wybierania zakończenia zdania (zob. podrozdział „Właściwy zaimek we właściwym miejscu" wcześniej w tym rozdziale).

Aby przekonać się, czy mamy do czynienia z czasownikiem działania, czy też z czasownikiem łączącym, należy przyjrzeć się czasownikowi głównemu (a nie czasownikom pomocniczym).

Jeśli główny czasownik wyraża czynność, cały czasownik jest czasownikiem działania, nawet jeśli jeden z czasowników pomocniczych jest formą czasownika *to be*. Przykładowo:

is going

will be sung

has been painted

should be strangled

to czasowniki działania, a nie łączące, ponieważ *going*, *sung*, *painted* i *strangled* wyrażają czynność.

Zadaj pytanie: jak znaleźć czasownik

Gdy próbujesz rozgryźć zdanie (lub rozłożyć je na elementy pierwsze), zawsze należy zacząć od znalezienia czasownika. W tym celu musisz przeczytać zdanie i zadać dwa pytania:

- ✓ Co się dzieje?
- ✓ Co jest?

Jeśli uzyskasz odpowiedź na pierwsze z tych pytań, to znaczy, że czasownik opisuje działanie. Jeśli uzyskasz odpowiedź na drugie pytanie, to znaczy, że w zdaniu znajduje się czasownik łączący. Przyjrzyjmy się przykładowi:

Archie flew around the room and then swooped into his cage for a birdseed snack.

Jeśli zadasz pytanie: „Co się dzieje?", odpowiedź będzie brzmiała: *flew* i *swooped*. Z tego wniosek, że *flew* i *swooped* to czasowniki opisujące działanie.

Jeśli zadasz pytanie „Co jest?", nie uzyskasz odpowiedzi, ponieważ w tym zdaniu nie ma żadnego czasownika łączącego.

Oto kolejny przykład:

Bill's new tattoo will be larger than his previous 15 tattoos.

Co się dzieje? Nic. Nie ma tu żadnego czasownika, który opisywałby działanie. Co jest? Poszukaj znaku równości: *tatoo* = *larger*. Słowa, które spełniają funkcję znaku równości, to *will be*. A zatem *will be* jest czasownikiem łączącym.

Zadaj pytanie i znajdź czasowniki w następujących zdaniach. Zastanów się, czy jest to czasownik opisujący czynność, czy też jest to czasownik łączący.

A. Bibi loved the cat, even though the cat had scratched her.

B. After days of inactivity, Sandy is taking a skiing holiday.

C. The twisted frown on Ellie's face seemed strange, but she was listening to Edgar's tuba solo on her headphones.

Odpowiedź: W zdaniu A są dwa czasowniki — obydwa opisują czynność: *loved* i *had scratched*. W zdaniu B *is talking* również opisuje czynność. W zdaniu C wyraz *seemed* jest czasownikiem łączącym, a *was listening* —czasownikiem działania.

Ściśle mówiąc, *czasownik* jest częścią mowy. W zdaniu działanie lub stan wyraża *orzeczenie*. *Podmiot* to osoba lub rzecz, która jest wykonawcą czynności, a *orzeczenie* określa czynność wykonywaną przez podmiot. *Orzeczenie proste* to sam czasownik. *Grupa orzeczenia* obejmuje orzeczenie wraz z wszystkimi wyrazami stanowiącymi jego określenie. Nie wiem, po co ktokolwiek miałby wskazywać grupę orzeczenia. Owszem, wskazanie orzeczenia prostego ma sens, ale to przecież to samo, co czasownik, dlatego też wystarczy, jeśli nazwiemy ten wyraz czasownikiem, a nie orzeczeniem.

To be or not to be: bezokoliczniki

Co pewien czas w tym rozdziale mówimy o czasowniku *to be*. Forma *to be* jest bezokolicznikiem. Część czasownikowa (*be*) może być wykorzystana na dwa sposoby: z poprzedzającym słówkiem *to*, i wtedy nazywamy go po prostu bezokolicznikiem (*to-infinitive*), albo z czasownikiem posiłkowym — i w tym przypadku nazywany jest nagim bezokolicznikiem (*bare infinitive*), ponieważ nie jest poprzedzony słówkiem *to*. Oto kilka przykładów:

Ellie likes *to sing*. (*to sing* to *to-infinitive*)

It isn't too late *to write* your essay. (*to write* to *to-infinitive*)

All Bibi did all afternoon was *play* with the box her present had been packed in. (*play* to *bare infinitive*)

Bezokoliczniki to przodkowie rodzin czasowników. Wszystko w rodzinie czasownika pochodzi od bezokolicznika, ale podobnie jak podstarzały krewny na emeryturze, który całe dni przesiaduje na ganku przed domem, bezokoliczniki nie spełniają żadnej funkcji czasownikowej w zdaniu. Jeśli już się pojawiają, przyjmują inną rolę — jak hydraulik na emeryturze, który nie chce naprawić cieknącego kranu, ale za to ciągle przemeblowuje sypialnię. Bezokoliczniki mogą spełniać funkcję podmiotu lub dopełnienia. Mogą także opisywać inne słowa w zdaniu. Więcej na temat bezokoliczników znajdziesz w rozdziale 24.

Najważniejsze do zapamiętania na temat bezokoliczników jest to: jeśli zadasz pytanie, którego celem jest znalezienie czasownika, nie wybieraj bezokolicznika jako odpowiedzi. Prawdziwe czasowniki są gdzie indziej. Poza tym możesz zapomnieć o bezokolicznikach!

Czy tak to ma wyglądać?

Czy te zdania wydają Ci się prawidłowe?

Damian never does anything he's *suppose* to do.

Rashid *use* to put the rubbish out, but he's so tired when he gets home from work now that he forgets.

Jeśli tak, przyjrzyj się im ponownie. Oba są niepoprawne. Zwróć uwagę na czasowniki wyróżnione kursywą: *suppose* i *use*. Tak to słyszymy, ale mówiący chce powiedzieć coś innego. Prawidłowe słowa to *supposed* i *used* — formy czasu przeszłego. Zdania te powinny więc wyglądać następująco:

Damian never does anything he's *supposed* to do.

Rashid *used* to put the rubbish out, but he's so tired when he gets home from work now that he forgets.

W jednym kawałku czy w dwóch?

A oto nowy problem: niektóre słówka mogą być zapisane jako jedno słowo lub dwa, ale wiąże się to ze zmianą znaczenia. Przyjrzyjmy się następującym parom:

Maybe znaczy „perhaps" (być może).

May be znaczy „is possible" (jest możliwe — może być).

Przykład: Mortimer thinks Rashid *may be* the best accountant who has ever worked for him, but Rashid is overwhelmed with work and thinks *maybe* he should have taken the other job he was offered.

Sometime znaczy „at an unspecified point of time" (kiedyś).

Some time znaczy „a period of time" (nieco czasu).

Przykład: Edgar asked Yasmin if she'd go out with him *sometime*, but not today because he has promised to spend *some time* with his mother this evening.

Tak samo jest w przypadku *someplace* i *some place*.

Everyday znaczy „ordinary, common" (zwykły, typowy).

Every day znaczy „occurring daily" (codziennie).

Przykład: Edgar loves *everyday* activities such as cooking, cleaning, and sewing. He helps his mother with them *every day*.

Anyway znaczy „in any event" (w każdym razie).

Any way znaczy „a way, some sort of way" (jakikolwiek sposób).

Przykład: Lucinda can't think of *any way* to get Damian to ask her out, so she's thinking of asking him. Yasmin thinks Damian's bad news, but knows that Lucinda will date him *anyway*.

Altogether znaczy „extremely, totally" (całkiem, zupełnie).

All together znaczy „as one" (wszyscy razem).

Example: Damian was *altogether* disgusted. The prettiest girls were *all together* in the corner and hadn't noticed that he'd arrived.

Ten ostatni przykład jest szczególnie interesujący, ponieważ należy do niewielkiej grupy par „all", do której należy również *all ready* (wszyscy lub wszystko gotowe) oraz already (już, do określonego czasu i zazwyczaj wcześniej, niż oczekiwano).

Przykład: It's nine o'clock *already*, so if you're not *all ready* in the next five minutes we're going to miss the train!

Jest jedno słowo, którego puryści językowi nie tolerują: *alright*. Powinno się pisać *all right* (Twój słownik może być pod tym względem łaskawszy i dopuszczać pisownię *alright*). Oczywiście puryści zapominają o jednej ważnej sprawie. Jeśli ktoś zapyta Cię, jak Ci poszło w trudnym fragmencie solówki zeszłego wieczoru, a Ty odpowiesz z uśmiechem, że było *all right* (nie popełniłeś żadnego błędu), poklepią Cię po plecach i pogratulują. Jeśli powiesz smutno, że poszło *alright* (…*ish*), dowiedzą się, że Twoja solówka była katastrofą (a przynajmniej powinno było pójść Ci o wiele lepiej, biorąc pod uwagę, ile ciężkiej pracy w to włożyłeś) i że powinni zabrać Cię na lunch, który mógłby poprawić Ci humor. Dlatego właśnie zaczynam akcję, której celem jest promowanie pisowni *alright* dla odróżnienia od *all right*. Jeśli jednak masz w otoczeniu jakiegoś purystę, nie upieraj się.

No dobrze, tak naprawdę nie można całkowicie zapomnieć o bezokolicznikach. Powinieneś wiedzieć coś jeszcze. W formalnym angielskim nie należy dzielić bezokolicznika. Rezultatem tego błędu jest tzw. *split infinitive*, czyli bezokolicznik nieciągły. Oczywiście, aby podzielić bezokolicznik, musi się przed nim znajdować słówko *to*, a to sprawia, że mamy dwa słowa. W zasadzie nie ma dobrego wyjaśnienia, dla którego nie mielibyśmy czegoś tam nie wstawiać, tak jak w tym przykładzie:

Lucinda vowed *to really study* if she got the chance to take her exams again.

Chociaż tak właśnie mówi większość osób, puryści językowi uważają to za błąd. Dla nich *to study* stanowi jedną, nierozdzielną całość — bezokolicznik. Teraz, gdy znasz już tę regułę, zapewne zaczniesz zauważać, że każdy ją łamie. Nieciągłe bezokoliczniki znajdziesz nawet w gazecie.

Ba, znajdziesz je także w podręcznikach i wypowiedziach wykształconych osób. Dlaczego? No bo gdzie jeszcze można wstawić słówko *really*?

> Lucinda vowed really to study if she ever got the chance to take her exams again. (Nie brzmi to zbyt dobrze, prawda?)
>
> Lucinda vowed to study really if she ever got the chance to take her exams again. (Fuj!)

Masz więc wybór. Możesz się wyluzować i rozdzielać bezokoliczniki albo też poświęcać godziny na poszukiwanie innego miejsca dla słów, które najlepiej brzmią w środku bezokolicznika (często równie dobrym miejscem jest koniec zdania), albo na obmyślanie innych sposobów wyrażenia tej samej myśli (np. *Lucinda vowed to study really hard if…*), tak abyś mógł przestrzegać tej zasady i czuć wyższość nad dziennikarzami. Wybór należy do Ciebie. Jeśli chcesz wiedzieć, skąd wzięła się ta dziwna reguła, przeczytaj rozdział 3., w którym piszę nieco o historii języka angielskiego, a także o tej zasadzie.

Spróbuj wybrać właściwą wersję:

A. 'I can't make head or tail of these accounts, and I have to have this [already / all ready] by Friday,' moaned Rashid.

B. 'You should take a break and go out to lunch', suggested Alice. 'You work through lunch [everyday / every day].'

C. 'I've eaten my sandwich [already / all ready], and [anyway / any way] I've got too much work to do.'

D. 'Well, I think it's [altogether / all together] too much to expect one person to do', said Alice. '[Maybe / May be] you should ask Mortimer to get you an assistant.'

E. 'There [maybe / may be] too much to do, but I can't complain when I've only been here a week.'

F. 'But [everyone / every one] here complains about their workload [everyday / every day]. [Maybe / May be] if we went to see Mortimer [altogether / all together] [sometime/some time] he'd listen.'

G. But Rashid wasn't listening. 'I wonder if there's [anyway / any way] to avoid jail for tax evasion,' he mumbled.

Odpowiedzi: A: all ready; B: every day; C: already, anyway; D: altogether, maybe; E: may be; F: everyone (no dobrze, to było podchwytliwe, jako że nie omawialiśmy tego słowa, jeśli jednak zrozumiałeś ogólną ideę, nie powinieneś mieć problemów i z tym przykładem), every day, Maybe, all together, sometime; G: any way.